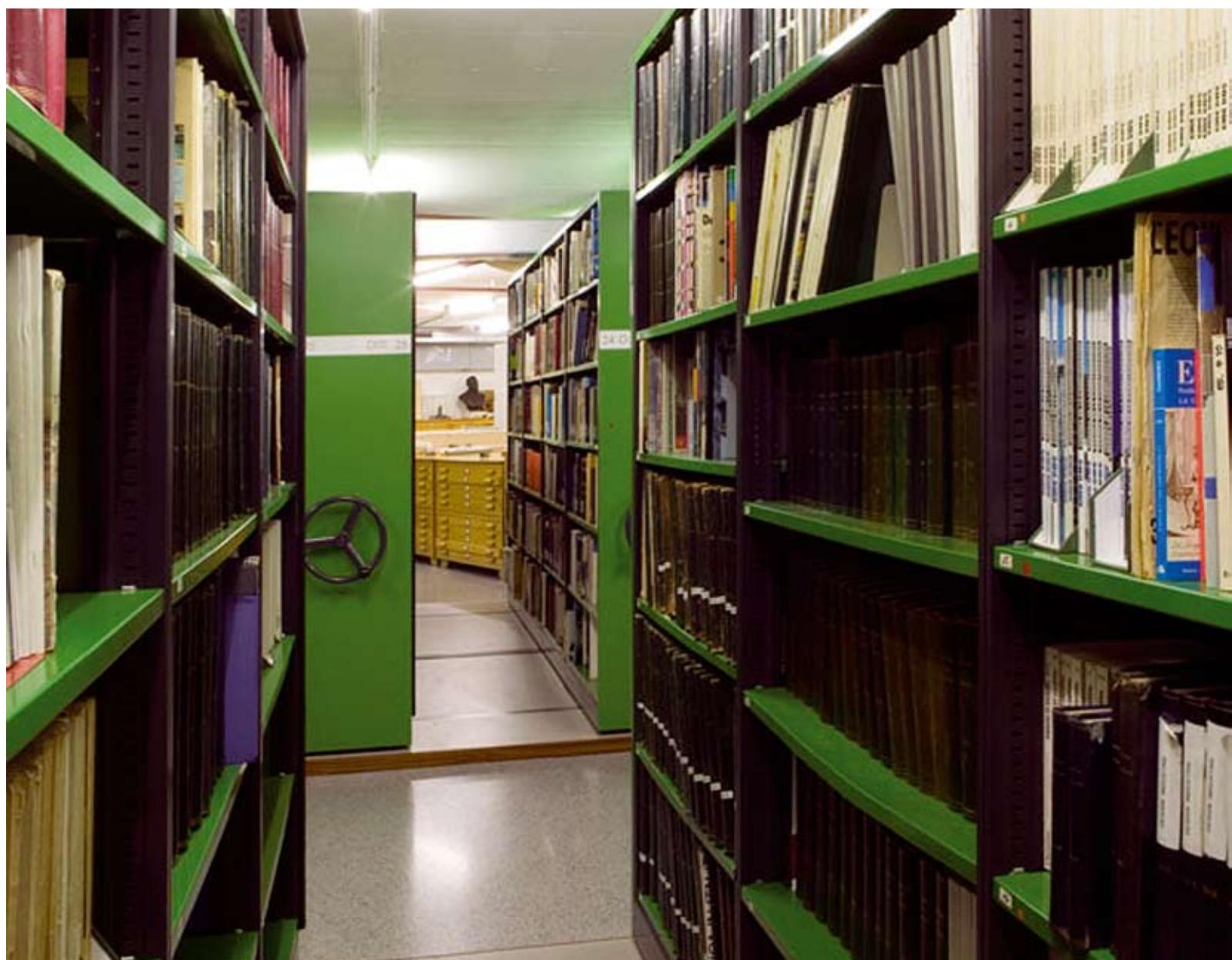

Dipòsit de l'Arxiu
i la Biblioteca
al carrer dels Arcs

La Biblioteca i l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya: l'estat de la qüestió

Dipòsit de l'Arxiu
i la Biblioteca
especialment
condicionat al
soterrani del carrer
dels Arcs

JAUME ORPINEL

No voldríem començar aquest article –o, més ben dit, aquest informe– tornant a repetir la història de la Biblioteca i de l'Arxiu i a detallar-ne els fons, perquè ambdues coses ja varen estar convenientment explicades a l'INDE¹ no fa gaire temps. Recordem unes poques dades: la Biblioteca té en aquests moments 196.000 llibres i 2.073 títols de revistes (en rep per abonament 230 cada any), i els documents catalogats de l'Arxiu Històric arriben a la xifra d'1.000.000, amb uns 100 arxius professionals catalogats i una col·lecció fotogràfica d'uns 200.000 positius i 300.000 negatius.

Aquestes dades són prou eloqüents perquè tothom s'adoni que parlem d'una biblioteca i un arxiu d'arquitectura molt importants. En efecte, centres d'aquestes característiques i dimensions constitueixen una singular excepció tant a Europa com als Estats Units, que és com dir, en aquest cas, a tot el món.

Enumerats breument, mereixeria el primer lloc la biblioteca i l'arxiu (*o Drawing Collection*) del Royal Institute of British Architects (RIBA), amb una incomparable col·lecció de llibres d'antiquària (publicats abans del segle XIX) i de dibujos arquitectònics, que inclouen, entre altres joies, la més gran col·lecció de dibujos de Palladio fora d'Itàlia. En l'àmbit europeu hauríem de parlar també de la biblioteca i l'arxiu de l'*Institut Français d'Architecture*, un dels tres actuals departaments de la Cité de l'Architecture et du Patrimoine a París, i igualment de l'antiga biblioteca de l'*École de Beaux-Arts*, que comprèn també un fons d'art amb importants dibujos i pintures d'artistes francesos.

A Itàlia caldria citar la Biblioteca Centrale di Architettura del Politécnico de Milà i l'arxiu de la Universitat de Venècia (Iuav).

A Alemanya destaca l'arxiu de l'Architekturmuseum de la Technischen Universität de Munic, que va heretar els fons de l'antic i prestigiós Institut Politècnic, amb importants buidats de guix i maquetes històriques que miraculosament van sobreviure a la guerra.

El Nederlands Architectuurinstituut (NAI), nascut el 1993 de la fusió de tres antics arxius arquitectònics, i el

► *Primera seu de l'Arxiu Històric a la 8a planta de l'edifici de la plaça Nova*

► *Biblioteca a la 2a planta de l'edifici de la plaça Nova*

The Library and the Historical Archive of the Architects' Association of Catalonia: state of affairs

We would not want to start this article – or, rather, this report – by again going over the history of the Library and Archive and details of their collections, because both were already adequately explained in the INDE¹ not long ago. Let's recall a few details: the Library currently has 196,000 books and 2,073 journal titles (it receives 230 per year through subscription), and classified documents from the Historical Archive total some 1,000,000, with about 100 professional files catalogued and a photographic collection of some 200,000 prints and 300,000 negatives.

These figures are eloquent enough to ensure that everyone realises that we are talking about a very important library and archive. Indeed, centres of these characteristics and dimensions are rated as exceptional in both Europe and the United States, which is like saying, in this case, worldwide.

Listed briefly, first place would deservedly be for the Library and Drawing Collection of the Royal Institute of British Architects (RIBA), with an unparalleled collection of antiquarian books (published before the nineteenth century) and architectural drawings which include, among other gems, the largest collection of drawings by Palladio outside Italy. On a European level, we would also have to talk about the library and archive of the Institut Français d'Architecture, one of the three current departments of the Cité de l'Architecture et du Patrimoine in Paris, and equally the former library of the École de Beaux-Arts, which also includes an art collection with important drawings and paintings by French artists.

In Italy, it would be necessary to cite the Biblioteca Centrale di Architettura of the Politecnico di Milano and the archive of the University of Venice (Iuav).

In Germany a highlight is the archive of the Architekturmuseum at the Technischen Universität in Munich, which inherited the collection from the old and prestigious Polytechnic Institute, with important historical maquettes and plaster casts that miraculously survived the war.

La Biblioteca y el Archivo Histórico del Colegio de Arquitectos de Cataluña: el estado de la cuestión

Nuestra pretensión con este artículo –o, mejor dicho, este informe– no es volver a repetir la historia de la Biblioteca y del Archivo y a detallar sus fondos, puesto que ambas cosas ya fueron convenientemente explicadas en el INDE¹ no hace mucho tiempo. Recordemos unos pocos datos: en estos momentos la Biblioteca cuenta con 196.000 libros y 2.073 títulos de revistas (recibe por abono 230 cada año), y los documentos catalogados del Archivo Histórico superan la cifra de 1.000.000, con unos 100 archivos profesionales catalogados y una colección fotográfica de unos 200.000 positivos y 300.000 negativos.

Estos datos son suficientemente elocuentes para que nos percatemos de que hablamos de una biblioteca y un archivo de arquitectura de primera magnitud. En efecto, centros de estas características y dimensiones constituyen una singular excepción tanto en Europa como en Estados Unidos, que es como decir, en este caso, en todo el mundo.

Enumerados brevemente, merecería el primer lugar la biblioteca y el archivo (*o Drawing Collection*) del Royal Institute of British Architects (RIBA), con una incomparable colección de libros de antigüedad (publicados antes del siglo XIX) y de dibujos arquitectónicos, que incluyen, entre otras joyas, la mayor colección de dibujos de Palladio fuera de Italia. En el ámbito europeo tendríamos que hablar también de la biblioteca y el archivo del Institut Français d'Architecture, uno de los tres actuales departamentos de la Cité de l'Architecture et du Patrimonio en París, e igualmente de la antigua biblioteca de la École de Beaux-Arts, que comprende asimismo un fondo de arte con importantes dibujos y pinturas de artistas franceses.

En Italia debería citarse la Biblioteca Centrale di Architettura del Politécnico de Milán y el archivo de la Universidad de Venecia (Iuav).

En Alemania destaca el archivo del Architekturmuseum de la Technischen Universität de Munich, que heredó los fondos del antiguo y prestigioso Instituto Politécnico, con importantes vaciados de yeso y maquetas históricas que milagrosamente sobrevivieron a la guerra.

	Biblioteques			Arxius		
	Llibres	Revistes	Subscripcions	Documents	Arxius prof.	Fotografies
COAC	196.000	2.073	230	1.000.000	100	500.000
RIBA	135.000	2.000	700	50.000	—	1.500.000
IFA	30.000	—	450	350	—	—
Beaux-Arts	65.000	—	—	45.000	—	—
Biblioteca Centrale	65.000	—	400	—	—	—
Arxiu Iuav	—	—	—	80.000	20	100.000
Architekturmuseum	—	—	—	500.000	—	100.000
NAI	42.000	1.000	125	—	800	17.000
M. Arq. Finlandesa	33.000	—	100	350.000	—	85.000
Avery Library	450.000	—	1.000	1.500.000	—	—
Frances Loeb Library	270.000	—	900	—	—	—
Centre Can. d'Architecture	215.000	—	—	100.000	—	60.000

Suomen Rakennustaitteen Museo (Museu d'Arquitectura Finlandesa) completen aquesta selecció europea.

A Amèrica, l'Avery Architectural & Fine Arts Library forma part de les biblioteques de la Universitat de Columbia a Nova York i s'allotja a l'edifici cupular de McKim, Mead i White. És la que té un fons numèricament més important (amb una rellevant col·lecció d'antiquària), però s'ha d'especificar que, tal com indica el seu nom, és una biblioteca mixta d'arquitectura i art, amb una proporció considerable de llibres a favor d'aquest últim. En la secció documental hi trobem, entre d'altres, l'arxiu Guastavino i els dibuixos de Josep Vilaseca.

A més d'una important biblioteca, la Frances Loeb Library, de la Graduate School of Design de la Universitat de Harvard, és el dipòsit legal de tots els documents publicats a escala federal sobre urbanisme, arquitectura i construcció. Disposa també d'una col·lecció d'arxius d'arquitectes, entre els quals hi ha el de Sert i el dels Smithson.

La biblioteca i l'arxiu del Centre Canadian d'Architecture, creat a Mont-real el 1979 per l'arquitecta i filantropa Phyllis Lambert, tanca el recull americà.

Un quadre comparatiu de xifres ens pot aclarir la dimensió d'aquestes institucions, i posa de manifest com el COAC –juntament amb el RIBA i els centres nord-americans– se situa a la banda alta de la llista.

Malgrat la diversa història i antiguitat d'aquests centres, hem de remarcar-ne algunes característiques comunes. La majoria d'arxius –i, en menor proporció, les biblioteques– s'han creat gràcies a les donacions d'arquitectes o dels seus familiars. Cap de les institucions esmentades és econòmicament autosuficient, tot i l'elevat nombre de consultes de pagament que generen, i el seu finançament és molt variat: des del mecenatge privat a les biblioteques universitàries americanes, fins a les subvencions públiques de tots els centres europeus.

És en aquest punt que la nostra Biblioteca i l'Arxiu di vergeixen de tots els altres, ja que són els únics que han estat exclusivament sufragats des de l'origen per un ens privat, el Col·legi d'Arquitectes, un tret específic que els situa, malgrat la magnitud dels seus fons, en una posició de clara inferioritat respecte als altres, tant per la dotació

The Nederlands Architectuurinstituut (NAI), which was born in 1993 from the merger of three architectural archives, and the Suomen Rakennustaitteen Museo (Museum of Finnish Architecture) would complete this European selection.

In America, the Avery Architectural & Fine Arts Library forms part of the libraries of Columbia University in New York, and is housed in the domed McKim, Mead & White building. It's a collection that is more important in size (with a significant collection of antiquarian books), but it must be specified that, as its name suggests, it is a mixed library of architecture and art with a significant proportion of books in favor of the latter. In the documentary section we find, among others, the Guastavino archive and drawings by Josep Vilaseca.

In addition to being a major library, the Frances Loeb Library at Harvard University's Graduate School of Design is the legal deposit of all documents published on a federal level about urban planning, urbanism, architecture and construction. It also has a collection of archives on architects, including Sert and the Smithsons.

The Centre Canadian d'Architecture library and archive, created in Montreal in 1979 by architect and philanthropist Phyllis Lambert, closes the American collection.

A comparative table of figures can clarify to us the dimensions of these institutions, demonstrating how the COAC, together with the RIBA and U.S. centers, are located near the top of the list.

The data table below helps us to understand and locate the place occupied by our Archives and Library:

Despite the diverse history and antiquity of these centres, we must emphasize their common characteristics. Most archives – and to a lesser degree, libraries – have been created thanks to donations from architects or their relatives. None of the aforementioned institutions are financially self-sufficient, despite the high number of paid queries that they generate, and their funding is highly varied: from private patronage in American university libraries to the public subsidies of all the European centres.

El Nederlands Architectuurinstituut (NAI), nacido en 1993 de la fusión de tres antiguos archivos arquitectónicos, y el Suomen Rakennustaitteen Museo (Museo de Arquitectura Finlandesa) completarían esta selección europea.

En América, la Avery Architectural & Fine Arts Library forma parte de las bibliotecas de la Universidad de Columbia en Nueva York y está alojada en el edificio cupular de McKim, Mead y White. Es la que cuenta con un fondo numéricamente más importante (con una relevante colección de anticaría), pero debe especificarse que, tal como indica su nombre, es una biblioteca mixta de arquitectura y arte, con una considerable proporción de libros a favor de este último. En la sección documental se encuentran, entre otros, el archivo Guastavino y los dibujos de Josep Vilaseca.

Además de una importante biblioteca, la Frances Loeb Library, de la Graduate School of Design de la Universidad de Harvard, es el depósito legal de todos los documentos publicados a nivel federal sobre urbanismo, arquitectura y construcción. Dispone asimismo de una colección de archivos de arquitectos, entre los cuales se hallan el de Sert y el de los Smithson.

La biblioteca y el archivo del Centre Canadian d'Architecture, creado en Montreal en 1979 por la arquitecta y filántropa Phyllis Lambert, cierra el repertorio de centros americanos.

Un cuadro comparativo de cifras podrá ayudarnos a entender y situar la dimensión de dichas instituciones, evidenciando cómo el COAC, junto con el RIBA y los centros norteamericanos, se sitúan en la banda alta de la lista.

A pesar de la variada historia y antigüedad de estos centros, hay que resaltar algunas de sus características comunes. La mayoría de archivos –y, en menor proporción, las bibliotecas– se crearon gracias a donaciones de arquitectos o de sus familiares. Ninguna de las instituciones citadas es económicamente autosuficiente, pese al elevado número de consultas de pago que generan, y su financiación es muy variada: desde el mecenazgo privado en las bibliotecas universitarias americanas, hasta las subvenciones públicas de todos los centros europeos.

JAUME ORPINELL

JAUME ORPINELL

econòmica com per la infraestructura i els recursos humans de què disposen.

Aquesta peculiaritat explica que, no obstant els considerables pressupostos assignats per les junes successives –unes amb més convicció que altres, tot s'ha de dir–, feia temps que el manteniment i la gestió d'uns fons en contínuu creixement havien desbordat la capacitat econòmica del Col·legi.

Mentre que la tasca habitual d'atenció al lector encara es podia mantenir amb una certa efectivitat, les feines bàsiques –és a dir, l'inventari, la catalogació i la signatura topogràfica de les noves aportacions documentals– quedaven progressivament frenades per la manca de mitjans, cosa que passava desapercebuda a causa del desconeixement general dels usuaris sobre l'existència i la importància d'aquesta activitat. La desproporció entre el volum documental i els recursos humans que l'han de catalogar i gestionar havia estat, per tant, un problema endèmic, només pal·liat pel voluntarisme del personal.

L'alarma col·legial de l'any passat i la consegüent reducció de pressupostos i de plantilla –un aspecte que ha afectat especialment la Biblioteca– ha portat aquesta situació al límit del collapse. Bibliotecaris i arxivers s'han de dedicar estrictament a atendre les consultes dels lectors (en horaris també reduïts), i resten aturats, per manca de temps i de persones, els laboriosos processos de catalogació que han de permetre la difusió dels fons, la qual cosa, recordem-ho, constitueix la justificació final de l'existència d'institucions com la nostra.

Cal explicar que en les actes de donació, el Col·legi assumeix el compromís explícit de fer-se càrrec de la catalogació dels documents, i mentre això era factible, així es complia tan bon punt arribaven les donacions als nostres dipòsits. Era l'afany de tenir al dia els respectius fons i de demostrar als donants la idoneïtat del Col·legi com a dipositari d'un llegat que ells cedien sempre amb una natural recança. No succeeix el mateix, en aquests moments, amb les donacions dels últims tres anys, especialment nombroses a Barcelona, que estan encara a l'espera de la seva futura –i temem que llunyana– catalogació.

Actual seu de l'Arxiu Històric al carrer dels Arcs

Actual seu de la Biblioteca al carrer dels Arcs

It is at this point that our Library and Archive diverge from all others because they are the only ones that have been exclusively funded by a private source, the Association of Architects, a specific trait that places them, despite the size of their collections, in a position clearly inferior to the others, in terms of the availability of funding, infrastructure and human resources alike.

This peculiarity explains why, despite the considerable budgets allocated for some time by the successive boards –some with greater conviction than others, it must be said– to the maintenance and management of a collection in continuous growth, this had surpassed the Association's financial capacity.

While the normal work of attending to readers could still be maintained with a certain effectiveness, the basic tasks –ie, inventory, cataloguing and call number of the new documentary contributions– ended up progressively slowing down due to lack of resources, something which went unnoticed due to the general ignorance of users about the existence and importance of this activity. The lack of proportion between the volume of documents and the human resources required to catalogue and manage it have been, therefore, an endemic problem, only alleviated by the dedication of staff.

The association alarm call last year and the consequent reduction in budgets and staff –an aspect that has especially affected the Library– has brought this situation to the brink of collapse. Librarians and archivists have had to devote themselves strictly to dealing with reader queries (during reduced hours too), and due to lack of time and people, the laborious process of cataloging which should allow the dissemination of collections remains at a standstill, yet this, let's remember, is the final justification for the existence of institutions like ours.

We must explain that in acts of donation, the Association undertakes the explicit commitment to take charge of cataloging the documents, and while this was feasible, this was fulfilled as soon as the donations arrived in our stores. There was a desire to keep the respected collections updated and demon-

Es en este punto que nuestra Biblioteca y el Archivo divergen de todos los demás, ya que son los únicos que desde su origen han sido exclusivamente sufragados por un ente privado, el Colegio de Arquitectos, un rasgo específico que los sitúa, pese a la magnitud de sus fondos, en una posición de clara inferioridad respecto a los demás, tanto por la dotación económica como por la infraestructura y los recursos humanos de que disponen.

Esta peculiaridad explica que, a pesar de los considerables presupuestos asignados por las sucesivas juntas –unas con mayor convicción que otras, todo hay que decirlo–, hacía tiempo que el mantenimiento y la gestión de unos fondos en continuo crecimiento habían desbordado la capacidad económica del Colegio.

Mientras que la tarea habitual de atención al lector aún podía mantenerse con cierta efectividad, los quehaceres básicos –es decir, el inventario, la catalogación y la signatura topográfica de las nuevas aportaciones documentales– quedaban progresivamente frenados por la falta de medios, hecho que pasaba desapercibido debido al desconocimiento general de los usuarios sobre la existencia y la importancia de dichas actividades. La desproporción entre el volumen documental y los recursos humanos que tienen que catalogarlo y gestionarlo había sido, pues, un problema endémico, sólo paliado gracias al voluntarismo del personal.

La alarma colegial del pasado año y la consiguiente reducción de presupuestos y de plantilla –un aspecto que ha afectado especialmente a la Biblioteca– ha llevado esta situación al límite del colapso. Bibliotecarios y archiveros tienen que dedicarse estrictamente a atender las consultas de los lectores (en horarios también reducidos), y quedan interrumpidos, por falta de tiempo y personal, los laboriosos procesos de catalogación que deben permitir la difusión de los fondos, cosa que –no está de más recordarlo– constituye la justificación final de la existencia de instituciones como la nuestra.

Hay que explicar que en las actas de donación, el Colegio asume el compromiso explícito de hacerse cargo de la catalogación de los documentos, y mientras esto era factible, así se cumplía tan pronto como llegaban

Biblioteca
a la delegació
de l'Ebre

Biblioteca
a la delegació
de Girona

JAUME ORPINELL

Malgrat aquesta aturada interna, de portes enfora i en la total ignorància d'aquesta situació, les consultes i les demandes dels usuaris, privats o institucionals, no han parat de créixer, amb la qual cosa es demostra de manera eloquent la vitalitat i el ressò que han assolit els nostres centres.

Potser la Biblioteca i l'Arxiu varen prendre en un cert moment una volada que el COAC no havia imaginat mai, més enllà de la idea de ser únicament un servei de suport bibliogràfic per a l'exercici professional, semblant al que tenien altres col·legis professionals d'Espanya. En tot cas, el COAC va acceptar tacítament aquest rumb, assumint el compromís d'una despesa creixent, si bé sovint insuficient, a fi de mantenir amb la màxima dignitat possible l'alt perfil d'aquestes col·leccions. Aviat va descobrir també el prestigi que aquesta excepció cultural li atorgava entre els col·legis homòlegs i altres institucions, com també una creixent anomenada internacional en àmbits no arquitectònics que difícilment hauria assolit tot sol com a mera associació professional.

Hem d'admetre que el Col·legi no sempre ha estat prou conseqüent amb aquesta situació i ha portat una política una mica erràtica.² Davant de les institucions del país no ha sabut fer valorar l'esforç que representa mantenir uns centres d'aquest ordre, ni la generositat d'obrir-los al públic. Tampoc ha aconseguit promocionar-los amb resultats satisfactoris ni econòmicament tangibles. En el fons, li ha mancat sovint el convenciment necessari per a presentar aquest patrimoni com la millor i més singular imatge d'un col·lectiu professional que havia aspirat a ser alguna cosa més que un gremi.

En conseqüència, tampoc no s'han destinat gaires esforços per persuadir els col·legiats que són propietaris d'una gran Biblioteca i Arxiu, amb la infravaloració conseqüent tant del seu actual valor cultural com, en un aspecte més material, del crematístic. És el moment d'asabentar-los, per tant, que aquest fons constitueix una

² N'hi hauria prou a comparar, per exemple, la importància que la web del RIBA atorga a la biblioteca (amb descripcions il·lustrades de les seves col·leccions i altres notícies bibliogràfiques) amb la invisibilitat que té la nostra, amagada dins el genèric apartat de "cultura" de la web col·legial.

strate to donors the suitability of the Association as a repository for a legacy they always ceded with a natural reluctance. This is not happening at this moment in time, with the donations of the last three years, especially numerous in Barcelona, still awaiting their future, and we fear far-off, classification.

Despite this internal slowdown, behind closed doors and in total ignorance of this situation, queries and requests from users, whether private or institutional, have never stopped growing, which eloquently demonstrates the vitality and the resonance achieved by our centres.

Perhaps the Library and the Archive at some stage grew in a way that the COAC had never imagined, beyond the idea of being just a bibliographic support service for practising the profession, similar to that of other professional associations in Spain. In any case, the COAC tacitly agreed to this course, undertaking the commitment to increase spending, though often still inadequate, to maintain with the greatest possible dignity the high profile of these collections. It soon discovered also the prestige that this cultural exception granted it between peer associations and other institutions, as well as a growing international name in non-architectural spheres that it would not have easily achieved as a mere professional association.

We must admit that the Association has not always been sufficiently consistent with this situation and has followed a rather erratic policy.² With regard to the country's institutions it has not known how to value the effort involved in maintaining centres of this type open, or the generosity of opening them to the public. Nor has it managed to promote them with satisfactory or financially tangible results. Basically, it has often lacked the conviction needed to present this heritage as the best and most unique image of a professional group which had aspired to be

las donaciones a nuestros depósitos. Era el afán de tener al día los respectivos fondos y de demostrar a los donantes la idoneidad del Colegio como depositario de un legado que ellos cedían siempre con una natural inquietud. No sucede lo mismo, en estos momentos, con las donaciones de los últimos tres años, especialmente numerosas en Barcelona, que están aún a la espera de su futura –y nos tememos que lejana– catalogación.

A pesar de este parón interno, de pueras afuera y en la total ignorancia de esta situación, las consultas y demandas de los usuarios, privados o institucionales, no han dejado de aumentar, con lo que se demuestra de forma elocuente la vitalidad y el eco que han alcanzado nuestros centros.

Quizás la Biblioteca y el Archivo tomaron en cierto momento una envergadura que el COAC nunca había imaginado, más allá de la idea de ser únicamente un servicio de apoyo bibliográfico para el ejercicio profesional, similar al que tenían otros colegios profesionales de España. En cualquier caso, el COAC aceptó tácitamente este rumbo, asumiendo el compromiso de un gasto creciente, bien que a menudo insuficiente, a fin de mantener con la máxima dignidad posible el alto perfil de estas colecciones. Pronto descubrió también el prestigio que esta excepción cultural le otorgaba entre los colegios homólogos y otras instituciones, así como una creciente reputación internacional en ámbitos no arquitectónicos que difícilmente habría alcanzado en solitario como mera asociación profesional.

Hay que admitir que el Colegio no siempre ha sido suficientemente consecuente con esta situación y ha llevado una política tan errática.² Ante las instituciones del país no ha sabido hacer valorar el esfuerzo que representa mantener unos centros de este orden, ni la generosidad de abrirllos al público. Tampoco ha conseguido promocionarlos con resultados satisfactorios ni económicamente

² It is sufficient to compare, for example, the importance that the RIBA website attaches to its library (with illustrated descriptions of its collections and other bibliographical news) with the invisibility that ours has, hidden among the generic section on "culture" on the Association website.

² Bastaría con comparar, por ejemplo, la importancia que la web del RIBA otorga a su biblioteca (con descripciones ilustradas de sus colecciones y otras noticias bibliográficas) con la invisibilidad que tiene la nuestra, escondida tras el genérico apartado de "cultura" de la web colegial.

Biblioteca
a la delegació
de Tarragona

Biblioteca
a la delegació
de Lleida

part important del patrimoni documental europeu i que té també un elevat valor econòmic, tal com posà de manifest l'última estimació que se'n va fer.

Com hem explicat, hem arribat a un punt d'esgota-ment que tan sols es podria superar mitjançant una nova i important aportació econòmica i logística per part del Col·legi, cosa que les circumstàncies actuals fan del tot impossible. No som els primers a trobar-nos en aquesta situació. En un moment donat, també el RIBA va haver d'afrontar la impossibilitat de gestionar tot sol un patrimoni cultural que sobrepassava de lluny les possibilitats econòmiques d'una associació professional amb menys recursos que el nostre Col·legi. Ells van encertar el moment de cercar l'aixopluc de l'Estat i s'aprofitaren de l'optimisme econòmic generat en la dècada dels noranta. Potser el COAC hauria hagut de fer el mateix en aquells anys –i avui el temps ens ho retreu com un error–, però en tot cas, no sembla ara el moment ideal perquè un Col·legi en baixa forma i amb l'àle de la crisi al darrere es precipiti a cercar un acord salvífic amb les institucions del país, també elles afeblides i pendents d'unes properes i incertes eleccions.

Millor, per tant, no parlar d'aturada, sinó d'una pausa en el camí, que ens permeti meditar amb calma i ens ajudi a recalçar els fonaments d'aquest fràgil però magnífic edifici. ♦

David Ferrer i Manuel del Llano

something more than just a guild.

In consequence, nor have Association members been overly persuaded to be owners of a great Library and Archive, and they have undervalued both its current cultural value as well as a more material aspect, its monetary value. It is the time to learn, therefore, that this collection is an important part of European documentary heritage and that it also represents a considerable economic asset, as made manifest by the last value estimate that took place.

As explained, we have reached a point of exhaustion that could only be overcome through a new and important logistics and financial contribution by the Association, which current circumstances make completely impossible. We are not the first to find ourselves in this situation. At one point, the RIBA also had to face the impossibility of managing alone a cultural heritage that far exceeded the economic potential of a professional association with fewer resources than our own. They hit upon the idea of seeking shelter from the State and took advantage of the financial optimism generated in the 1990s. Maybe the COAC should have done the same in those years – and today time tells us it was a mistake – but in any case, it does not seem like the best time for an Association in poor form and with the breath of the crisis right behind it to rush into seeking a saving plan with the country's institutions, which are also weakened and pending future and uncertain elections.

It is best, therefore, not to talk about a stoppage, just a pause en route, that will allow us to mediate with calm and help us to underpin the foundations of this fragile but magnificent building. ♦

David Ferrer and Manuel del Llano

Translated by Debbie Smirthwaite

tangibles. En el fondo, a menudo le ha faltado el convencimiento necesario para presentar este patrimonio como la mejor y más singular imagen de un colectivo profesional que había aspirado a ser algo más que un gremio.

En consecuencia, tampoco se han hecho demasiados esfuerzos para persuadir a los colegiados de que son propietarios de una gran Biblioteca y Archivo, infravalorando tanto su actual valor cultural como, en un aspecto más material, el crematístico. Es el momento de informarlos, por lo tanto, de que este fondo constituye una parte importante del patrimonio documental europeo y que tiene asimismo un elevado valor económico, tal como puso de manifiesto la última estimación realizada.

Como ha sido explicado, hemos llegado a un punto de agotamiento que tan sólo podría superarse mediante una nueva e importante aportación económica y logística por parte del Colegio, cosa que las circunstancias actuales hacen del todo inviable. No somos los primeros en encontrarnos en estas coordenadas. En un momento dado, también el RIBA debió afrontar la imposibilidad de gestionar en solitario un patrimonio cultural que superaba de lejos las posibilidades económicas de una asociación profesional con menos recursos que nuestro Colegio. Ellos acertaron el momento de buscar el cobijo del Estado y sacaron provecho del optimismo económico generado en la década de los noventa. Quizás el COAC tendría que haber hecho algo similar en esos años –una omisión que en retrospectiva es percibida como un error–, pero en cualquier caso ahora no parece el momento ideal para que un Colegio en baja forma y con la crisis pisándole los talones se precipite a buscar un acuerdo salvífico con las instituciones del país, también ellas debilitadas y pendientes de unas próximas e inciertas elecciones.

Mejor, por lo tanto, no hablar de parón, sino de una pausa en el camino, que nos permita meditar con calma y nos ayude a recalzar los cimientos de este frágil aunque magnífico edificio. ♦

David Ferrer y Manuel del Llano
Traducido por Jordi Palou